

From: Dmitri Rozenblat | Ellex
Sent: neljapäev, 22. mai 2025 14:52
To: Peeter-Tanel Orro
Cc: Triin Frosch | Ellex
Subject: RE: 9-18_010759-1_Elektrointensiivse ettevõtja elektrienergia salvestustegevus_20250429 (1).asice

Tere, Peeter-Tanel,

Nagu kohtumisel viitasime, väga selgelt lahti kirjutatud reegleid põhi- ja kõrvaltegevusalade eristamise kohta Eesti seadustest ei leia.

Ainus koht, kus toimub tegevusalade eristamine nende olulisuse järgi, on EMTAK alusel määratud tegevusalade ja nendega seotud müügitulu jaotuse esitamine koos majandusaasta aruandega. Toon siinkohas ära asjakohased sätted:

1. Põhi- ja kõrvaltegevusalade eristamine Eesti siseriiklikes õigusaktides

Äriseadustik:

ÄS § 4 lg 5 - Ettevõtja teatab äriregistrisse kandmisel kavandatud põhitegevusala, samuti teatab tegevusalade muutumisest. Äriühing, kes peab äriregistrisse esitama majandusaasta aruande, näitab lõppenud aruandeaasta tegevusalad ja uude aruandeaastasse kavandatud tegevusalad oma majandusaasta aruandes ega teata eraldi nende muutumisest. Tegevusalast äriregistrisse teatamisel või majandusaasta aruandes näitamisel kasutatakse Eesti majanduse tegevusalade klassifikaatorit.

ÄS § 179 lg 4 (OÜ) / ÄS § 334 lg 2 (AS) - Juhatus esitab kinnitatud majandusaasta aruande koos kasumi jaotamise või kahjumi katmise ettepanekuga, müügitulu jaotusega ja vandeaudiitori aruandega, kui audiitorkontroll on kohustuslik, äriregistrile kuue kuu jooksul arvates majandusaasta lõppemisest. Kui osanikud ei võta vastu majandusaasta aruande kinnitamise otsust, esitab juhatus äriregistrile kinnitamata majandusaasta aruande vastava märkega. Koos majandusaasta aruande esitamisega teatab juhatus äriregistrile, missugusel käesoleva seadustiku §-s 176 nimetatud viisil on osanikud otsustanud kahjumi katta. Kui võrreldes eelmise majandusaasta aruande kinnitamise ajaga on osanike andmed muutunud, esitatakse koos majandusaasta aruandega ka uus osanike nimekiri majandusaasta aruande kinnitamise seisuga. Nimekirjas tuleb märkida § 182 1. lõikes nimetatud andmed, osaniku aadressi asemel näidatakse üksnes elu- või asukohariik.

ÄS § 179 lg 6 (OÜ) / ÄS § 334 lg 3 (AS) – Müügitulu jaotus peab sisaldama andmeid aruandeaasta müügitulu kohta kuni kümne suurema tegevusala kaupa käesoleva seadustiku § 4 6. lõike alusel kehtestatud Eesti majanduse tegevusalade klassifikaatori kohaselt. Konsolideerimisgrupi majandusaasta aruande korral esitatakse müügitulu jaotus konsolideeriva üksuse konsolideerimata kasumiaruande asjaomaste andmete alusel.

Kohtule dokumentide esitamise kord – justiitsministri 28.12.2005 määrus nr 59

§ 23². Tegevusala klassifitseerimine

(1) Ettevõtja ja välismaa äriühingu filiaali tegevusalad esitatakse äriregistrit pidavale kohtule „Äriseadustiku” § 4 lõikes 5 nimetatud teadaandes ja majandusaasta aruandes vastavuses „Eesti majanduse tegevusalade klassifikaatorile”.

(2) Tegevusala näidatakse vähemalt „Eesti majanduse tegevusalade klassifikaatori” neljandal tasemel.

(3) Tegevusala esitatakse paberdokumendis tekstina, millele võib lisada klassifikaatori koodi.

Eeltoodust nähtub, et tegevusalade klassifitseerimine ja eristamine olulisuse järgi toimub äriseadustikus sätestatud korras majandusaasta aruande esitamisel müügitulu põhisel. Muid kriteeriume tegevusalade eristamiseks olulisuse järgi seadus ette ei näe. Selle põhjal saab teha järelduse, et põhitegevusalaks loetakse ja märgitakse majandusaasta aruande esitamisel suurima müügitulu osakaaluga tegevusala. Kõrvaltegevusaladeks on seega ettevõtja muud tegevusalad, mis reastatakse samuti müügikäibe alusel ja esitatakse koos majandusaasta aruandega (kokku kuni 10 olulisimat tegevusala).

Kui ettevõtja mõni tegevus (nt sisemine protsess või funktsioon) müügikäivet ei genereeri, siis seda tegevusalaks (ei põhi- ega kõrvaltegevusalaks) ei loeta ning majandusaasta aruande esitamisel koos muude tegevusaladega ei esitata.

E-äriregistri kodulehel [KKK rubriigis](#) selgitatakse samuti tegevusalade eristamist müügikäibe alusel:

Mitu tegevusala saab valida ettevõtte loomisel?

Äriühingut registreerides saab ettevõtja määrata ainult ühe põhilise tegevusala, millelt plaanitakse kõige enam müügitulu saada. Põhitegevusala määramine ei tähenda, et ettevõtte ei tohi tegutseda ka teistel tegevusaladel.

Mille järgi määratakse ettevõtte põhitegevusala majandusaasta aruande järgi?

Alates 2020 määratakse põhitegevusala äriregistris ainult müügitulu jaotuse põhjal. Enne 2020 kasutati põhitegevusala määramisel lisandväärtuse (LV) koefitsiente. Lisandväärtus on rahalises väljenduses toodang, millest on maha arvatud vahetarbimine.

Samal veebilehel on need põhimõtted veel täpsemalt lahti kirjutatud [majandusaasta aruande koostamise ja esitamise juhendis](#):

5.11 Müügitulu jaotuse täitmine (äriühing)

20.08.2021

Kui tegemist on XBRL põhise aruandega ja kõik aruandlusandmed on vormidesse lisatud ja salvestatud, saate alustada müügitulu jaotuse täitmist aruande põhivaates.

Müügitulu jaotuse täitmiseks tuleb vajutada aruande põhivaates viitele „Sisesta müügitulu jaotus“.

Avaneval leheküljel tuleb jaotada müügitulu tegevusalade lõikes (kui müügitulu oli sel perioodil suurem nullist). Põhinäitaja „Müügitulu kokku“ kuvatakse kasumiaruandes sisestatud andmete alusel.

Müügitulu jaotuses tuleb näidata kuni 10 aruandeaasta suuremat tegevusala või jaotada vähemalt 90% kogu müügitulust tegevusalade lõikes. Tegevusalad saate jaotada vastavalt Eesti majanduse tegevusalade klassifikaatori neljanda või viienda taseme täpsusega.

Tegevusala lisamiseks saate sisestada EMTAK koodi või valida tegevusala klassifikaatorist. Klassifikaatori avamiseks vajutage lingile „Vali“. Järgnevalt avaneb uue aknana klassifikaator, mis sisaldab endas ka märksõna järgi otsingu võimalust. Sobiva tegevusala valimiseks vajutage viitele „[Vali]“.

Pärast EMTAK koodi sisestamist või tegevusala valimist saate sisestada tegevusalast saadud müügitulu ning vajutada „Salvesta“.

Kui tegevusalasid, millest olete tulu saanud, on rohkem kui üks, siis tuleb need tegevusalade lisamise osas lisada ühekaupa. Esmalt valige tegevusala kood, siis sisestage müügitulu ning salvestage. Seejärel lisage ka järgnevad tegevusalad, kuni olete lahti kirjutanud vähemalt 90% müügitulust. Äriühingute puhul määrab süsteem ise müügitulu protsendi ja põhitegevusala. Kui olete müügitulu jaotuse andmed täitnud, vajutage „Tagasi aruande põhivaatesse“.

Kui aruanne laaditi üles PDF-failina, siis tuleb müügitulu aruande täitmiseks kõigepealt klikkida aruande põhivaates lingil „Sisesta põhinäitajad ja müügitulu jaotus“. Avaneval leheküljel tuleb esmalt täita põhinäitajad: töötajate arv, bilansimaht ja müügitulu ning andmed salvestada. Seejärel on võimalik lisada tegevusalad.

Põhitegevusala äriühing ise määrata ei saa. See määratakse automaatselt sisestatud andmete alusel.

Kui müügitulu aruandeperioodil on null, kuvatakse Teile kaks valikut:

- „Majandustegevust ei toimunud“;
- „Tegutsev ettevõtte, kuid ei saadud müügitulu“

Valige ja salvestage sobiv variant. Juhul kui valite teise valiku, siis kuvatakse Teile täitmiseks ka tegevusala lisamise väli.

Lisaks märgime, et peale ATKEAS-e on ainus koht, mille leidsime, kus on Eesti seadustes korraga kasutatud põhi- ja kõrvaltegevusala mõisteid on [riigihalduse ministri määrus nr 7.05.2020 nr 17 „Toetuse andmise tingimused tegevuseks „Ida-Virumaa tööstusinvesteeringute toetamine“](#), mille § 10 lg 1 viitab põhi- ja kõrvaltegevusalade osas samuti majandusaasta aruande esitamisel deklareeritavatele tegevusaladele (mis toimub käibepõhiselt):

Taotlejaks võib olla Eesti äriregistrisse taotluse esitamise tähtpäevaks kantud äriühing, kelle põhi- või kõrvaltegevus ja projekt, millele toetust taotletakse, kuuluvad töötleva tööstuse sektoris, välja arvatud EMTAK alamjaos C12 nimetatud tubakatoodete tootmise alamsektoris. Taotleja, kelle põhi- või kõrvaltegevusala Eesti äriregistri andmetel ei kuulu taotluse esitamise hetkel nõutud töötleva tööstuse sektoris, peab esitama äriregistrile projektiga seotud tegevusala info koos ettevõtja majandusaasta aruandega hiljemalt üks aasta pärast projekti lõppu.

2. Põhi- ja kõrvaltegevusalade eristamine NACE tasemel

Tegevusalade eristamisest põhitegevusalaks, kõrvaltegevusaladeks ning abistavateks tegevusteks (mis ei kvalifitseeru iseseisvaks tegevusalaks) lähtub ka [NACE juhend \(NACE Rev. 2 - Statistical classification of economic activities\)](#). Toon siinkohas välja väljavõtted NACE juhendi punktidest 48-51.

2.2 Principal, secondary and ancillary activities

48. A unit may perform one or more economic activities described in one or more categories of NACE.
49. The principal activity of a statistical unit is the activity which contributes most to the total value added of that unit. The principal activity is identified according to the top-down method (see section 3.1) and does not necessarily account for 50% or more of the unit's total value added.
50. A secondary activity is any other activity of the unit, whose outputs are goods or services which are suitable for delivery to third parties. The value added of a secondary activity must be less than that of the principal activity.
51. A distinction should be made between principal and secondary activities, on the one hand, and ancillary activities, on the other. Principal and secondary activities are generally carried out with the support of a number of ancillary activities, such as accounting, transportation, storage, purchasing, sales promotion, repair and maintenance, etc. Thus, ancillary activities are those that exist solely to support the principal or secondary economic activities of a unit, by providing goods or services for the use of that unit only.

Nagu näha, toimub ka NACE alusel tegevusalade kindlaks määramine esmalt lähtuvalt sellest, kas konkreetne tegevus on suunatud lisandväärtuse tekitamisele läbi väljapoole s.o kolmandatele isikutele suunatud kaupade ja teenuste müügi (sisuliselt müügikäive, millega opereerib Eesti äriseadustik) või mitte. Kui tegevus ei ole väljapoole suunatud, vaid üksnes toetab põhi- või kõrvaltegevusala, siis on tegemist abistava tegevusega, mida ei loeta ega kajastata eraldiseisva tegevusalana.

Juhul, kui tegemist on väljapoole suunatud tegevustega (kaupade / teenuste müük kolmandatele isikutele), siis selliste tegevusalade lõikes eristatakse olulisimat tegevusala (põhitegevusala) ja kõrvaltegevusalasid. NACE juhendi kohaselt toimub eristamine lähtuvalt sellest, milline tegevusala kõige suuremat lisandväärtust loob (sisuliselt käib jutt jällegi müügikäibest, millest lähtub ka Eesti äriseadustik).

Seega praegusel juhul, kus elektrisalvestusfunktsioon (i) toimib üksnes sisemise protsessina, mis toetab põhitegevusalaks olevat tootmistegevust, (ii) salvestusfunktsiooni ennast kolmandatele isikutele edasi ei müüda ning see müügikäivet ei tekita (ettevõtte jaoks on tegemist kuluga), (iii) salvestusfunktsioon ei ole ka osaks tootmistegevuse tulemusena valmivast lõpp-produktist ega suurenda ettevõtte põhivara väärtust, ei ole meie hinnangul ei NACE ega ka Eesti siseriikliku õiguse alusel võimalik elektrisalvestust eraldiseisvaks põhi- või kõrvaltegevusalaks ATKEAS § 20³ lg 3 p 1 mõistes pidada. Tegemist on abistava iseloomuga sisemise protsessiga, sarnaselt NACE juhendi punktis 52 mainitud põhitegevusala toetavate transpordi-, hoiu- või ostuprotsessidega.

Loodetavasti on ülaltoodud kokkuvõttest abi. Juhul, kui tekib küsimusi või vajadus täiendavalt arutada, oleme hea meelega valmis seda tegema.

Parimat

Dmitri

Dmitri Rozenblat
Tax Counsel | Ellex Raidla
+372 525 0120

From: Peeter-Tanel Orro <Peeter-Tanel.Orro@emta.ee>

Sent: Tuesday, May 20, 2025 9:20 AM

To: Dmitri Rozenblat | Ellex <dmitri.rozenblat@ellex.legal>

Subject: RE: 9-18_010759-1_Elektrointensiivse_ettevõtja_elektrienergia_salvestustegevus_20250429 (1).asice

Tervist

Kas saaksite palun täpsemalt viidata nendele õigusaktidele, millele tugineb Teie arusaam / käsitus tegevusalade liigitamisest põhitegevuseks, kõrvaltegevuseks ja „sisemiseks“ tegevuseks?

Otsisin eile mööda erinevaid õigusakte, kuid kahjuks ei suutnud seda kohta leida, millele kohtumisel viitasite. Aitäh!

Lugupidamisega

Sincerely yours